

Vogels [houden] van Breda

P. van Iersel, A. van der Sanden & H. van der Sanden 2009. Van Ierland, Breda. ISBN: 978-90-78071-76-1. 215 blz. Prijs € 19,95.

Broedvogels in Nieuwegein

Waar, hoeveel en trends.

G. Abel, M. van Vliet, W. Stoopendaal, L. de Bruijn, H. Lichtenbeld, P. de Nooijer & D. Korver-Benschop 2009. Vogelwacht Utrecht, afd. Nieuwegein/IJsselstein. ISBN: 978-90-80470-92-7. 332 blz. Prijs: € 25,-.

Sommige vogelaars beschouwen het stedelijk gebied nog steeds als een minderwaardig biotoop. Ten onrechte: ook de bebouwde kom heeft haar karaktersoor-

ten en voor sommige soorten is het zelfs het belangrijkste leefgebied. De Gierzwaluw kan als meest uitgesproken stadsvogel al geruime tijd rekenen op aandacht van liefhebbers, maar sinds de Huismus voorkomt in de Rode Lijst van bedreigde broedvogels staan stadsvogels meer en meer in de belangstelling. Eind vorig jaar brachten twee vogelwerkgroepen een boek uit over de vogels van hun stad: *Broedvogels in Nieuwegein*. Waar, hoeveel en trends is een uitgave van de afdeling Nieuwegein/IJsselstein van de Vogelwacht Utrecht, *Vogels [houden] van Breda* is uitgave van de West Brabantse Vogelwerkgroep. De twee besproken boeken zijn verschillend maar laten zich ook goed vergelijken. Beide zijn de weergave van gebiedsdekkende broedvogelinventarisaties van de bebouwde kom. Nieuwegein werd geïnterviewd in 2006 & 2007 volgens de BMP-methode. Hierdoor kunnen de resultaten goed worden vergeleken met de inventarisatie van 1996-97 en met landelijke gegevens. BMP is immers de landelijke standaard. In Breda koos men eigenzinnig voor de methode Bloem.

Vogels [houden] van Breda begint met een kort inleidend hoofdstuk over de geschiedenis van de stad en de relatie tussen veranderingen in de stad en in de vogelbevolking. Gevolgd door een even beknopt als duidelijk hoofdstuk over het inventarisatieproject en over het voorkomen van bepaalde vogelsoorten in verschillende typen wijken. Het grootste deel van het boek wordt ingenomen door de soortbeschrijvingen. Per soort is er een verspreidingskaart en een kadertekst met inventarisatiegegevens. Deze informatie is het nieuws dat dit boek te melden heeft. De soortteksten bestaan voor een groot deel uit algemene informatie en bevatten voor ervaren vogelaars weinig nieuws, maar zijn geschreven in een vlotte en leesbare stijl. Samen met de kaartjes maken ze het boek zeer geschikt voor algemeen geïnteresseerde inwoners van Breda. Bovendien eindigt elke tekst met een stukje over bedreigingen en beheer, wat de gemeente aanknopingspunten

geeft voor vogelvriendelijk beleid. Hiermee dient het boek twee belangrijke doelen.

De indeling van de soortbesprekingen is op zijn zachtst gezegd curieus. Eerst wordt de top-10 van meest algemene soorten besproken op volgorde van talrijkheid. Op zich een logische keuze, maar daarna volgen de soorten van de Rode Lijst in de traditionele volgorde, gevolgd door alle andere soorten in alfabetische volgorde, met als slot nog de soorten die als broedvogel uit Breda zijn verdwenen. Deze indeling maakt het moeilijk een bepaalde soort te vinden en dat is jammer. Het boek eindigt met een sterk hoofdstuk met beschrijvingen van alle wijken en de vogels die er voorkomen. In sommige gevallen zijn ook oude inventarisatiegegevens opgenomen. Dat geeft elk stukje meer diepgang, maar ik vroeg me af waarom met deze gegevens niets gedaan is bij de soortbeschrijvingen. Een ander opvallend punt is het consequent gebruik van de vogelnamen 'Stadseend' en 'Stadsgans', wat veel sympathieker klinkt dan het inmiddels ingeburgerde 'Soepeend' en 'Soepgans'.

Een inventarisatie in de stad is goed, het geeft inzicht in welke vogels er voorkomen. Meerdere jaren achter elkaar inventariseren levert niet alleen een actuele set gegevens, maar geeft ook inzicht in wat er is veranderd. Dat is vooral interessant als het landschap zelf sterk verandert, zoals in Nieuwegein. De eerste broedvogelinventarisatie vond er plaats in 1967, sindsdien werd het gebied nog drie maal geïnterviewd en groeide Nieuwegein van twee gehuchten tot een stad met 60 000 inwoners. Genoeg verandering om over te schrijven. *Broedvogels van Nieuwegein* is een vervolg op *De vogels van Nieuwegein* uit 1999. Het is een heel ander boek dan *Vogels [houden] van Breda*.

In de eerste drie paragrafen van hoofdstuk één wordt uitgebreid in gegaan op het inventariseren van vogels. Het is direct duidelijk dat men de zaken hier serieus heeft aangepakt en dat zal de lezer weten ook. Verspreid over het boek worden nog pagina's geweid aan problemen

bij het vaststellen van territoria van Kuifeend en Koekoek en de trefkans van Heggenmus en Winterkoning tijdens het inventariseren. Goede teksten voor in een vakblad en interessant voor een handjevol vogeltellers, maar de gemiddelde inwoner van Nieuwegein is hier waarschijnlijk al afgehaakt. Al halverwege hoofdstuk één slaat de sfeer gelukkig om. De paragraaf 'het verstedelijkte landschap van Nieuwegein' beschrijft vijf landschapstypen binnen de gemeentegrenzen en de ingrijpende veranderingen die daar hebben plaatsgevonden. Het tweede hoofdstuk is ronduit goed, en beschrijft de verschillende woonwijken en bedrijventerreinen van de gemeente met hun vogelbevolking. Het bevat een schat aan informatie die volgens een vaste structuur is uitgewerkt: beschrijving van de wijk, de broedvogelbevolking, karakteristiek van de wijk, opvallende winnaars en nieuwkomers en opvallende verliezers.

De soortteksten beslaan ongeveer de andere helft van het boek. De soorten zijn ingedeeld naar biotoopkeuze: bebouwing, water- en moeras, bomen en struiken en (half-)open landschap. Elke soorttekst begint met een overzicht van het aantal territoria vastgesteld bij deze en alle voorgaande inventarisaties. Veranderingen worden gerelateerd aan de landelijke trend en de landschappelijke veranderingen in de regio. Bovendien heeft men uitgerekend in welk stedelijk subbiotoop de soort het beste gedijt. Uit deze beschrijvingen blijkt de kwaliteit van het boek, maar ook hier schiet men door in de drang om compleet te zijn. Soorten waarvan geen nieuwe territoria zijn vastgesteld sinds de vorige uitgave worden niet alleen genoemd maar zelfs de gehele tekst uit het vorige boek is integraal afgedrukt, zonder één woord nieuws. Dat geldt voor wel 15 soorten, waaronder Roodmus, Grauwe Gors en Geelgors.

Het boek eindigt met een aantal prima bijlagen. Het broedvogeloverzicht leert de lezer dat het aantal soorten én het aantal territoria zijn toegenomen. Geen wonder, het oppervlak stedelijk gebied is enorm gegroeid en juist de bebouwde

kom is zeer vogelrijk. Natuurlijk weet men dat in Nieuwegein ook, dus wordt dit overzicht gevolgd door een nuttige tabel met de broedvogeldichtheid per 100 ha, opgesplitst naar biotoop. Als leuk extraatje zit in dit boek een CD met vogelgeluiden, uiteraard allemaal opgenomen in Nieuwegein.

Beide boeken zijn rijk geïllustreerd met foto's van lokale fotografen. De foto's zijn van wisselend niveau, maar in het algemeen goed. De verspreidingskaartjes en grafieken zonder uitzondering duidelijk en de vormgeving van beide boeken is overzichtelijk en verzorgd. Al met al zijn het twee geslaagde uitgaven, die met gemak het niveau ontstijgen van de gemiddelde uitgave in eigen beheer. Ik ben benieuwd wat de beleidsmakers in beide gemeenten met deze gegevens gaan doen. Met zo'n boek in je stad kan je niet meer zeggen dat je van niets weet. – *Jip Louwe Kooijmans*

Een Groenlander in Afrika

De wonderbaarlijke reis van de drieteenstrandloper

K. Dijksterhuis 2010. Bert Bakker. ISBN 978 90 351 3424 9. Paperback, 336 pagina's. Prijs € 22,50.

Nadat Jeroen Reneerkens zijn promotie-onderzoek aan stuittklierwassen bij steltlopers had afgerond, begon hij in 2007 met een onderzoek aan Drieteenstrandlopers. Om de vogels te kunnen volgen reisde hij ze achterna naar hun arctische broedgebieden en hun Afrikaanse wintergebieden. Hij ontdekte dat het de ideale vogelsoort is om zowel de trek- als de broedbiologie te bestuderen. Koos Dijksterhuis schreef over Reneerkens' onderzoek een boek, "Een Groenlander in Afrika". Drieteentjes zitten elk jaar langer in Afrika dan op Groenland, maar hij kon het boek niet "Een Afrikaan op Groenland" noemen, want een boek met die titel was al geschreven door de Togolees Tété-Michel Kpomassie over zijn belevenissen op Groenland (in 1984 in vertaling verschenen bij Uitgeverij Veen).

Het boek begint op Vlieland in februari 2007 en eindigt in oktober 2009 op Schiermonnikoog. In die tussentijd maakt Dijksterhuis, samen met Reneerkens, in de zomer vier reizen naar Groenland en IJsland, en in de winter twee reizen naar Mauritanië en Ghana. Als je het boek hebt gelezen weet je veel over drieteentjes, hun broedbiologie, hun trekwegen, enzovoorts. Je bent zelfs volledig up to date, want de allernieuwste onderzoeksresultaten zijn in het boek verwerkt. Al die informatie wordt op heel makkelijk leesbare wijze gebracht. Ook voor een niet-vogelaar is het een onderhoudend boek vol met grappige en interessante verhalen.

Dijksterhuis heeft een prachtige beschrijving gegeven van veldbiologisch onderzoek. Veldwerk is niet altijd een pretje, vooral als je dag en nacht door muggen wordt belaagd, en dat roept vanzelf de vraag op "waarom doen we het allemaal?". Reneerkens legt uit dat we zonder kennis van de natuur deze niet goed kunnen beschermen. Die kennis moet dan wel beschikbaar zijn en dus moeten de gegevens worden uitgewerkt en opgeschreven. Maar dat is niet voldoende. De artikelen in de vaktijdschriften moeten ook worden 'vertaald' voor een breder publiek. En dat is precies wat Dijksterhuis

heel knap heeft gedaan. De 30 kleurenfoto's zijn goed gekozen. Een warm aanbevolen vogelreisboek. – *Leo Zwarts*

Vogels ringen in Limburg

Een analyse van geringde en teruggemelde vogels in Belgisch Noord-Limburg gedurende de periode 1956-2008.

C. van Seggelen & P. Van Sanden m.m.v. K. Van Ender 2009. *Stichting Natuurpublicaties Limburg, Maastricht, en provincie Limburg, Hasselt. ISBN 978-90-74508-15-5. 240 pp, harde kaft. Prijs ca. € 32,- plus 7,- porto.*

Nadat in 1984 B.J. en G. Speek hun *Thieme's vogeltrekAtlas* hadden gepubliceerd, waarin de ringterugmeldingen vanaf de allereerste in Nederland geringde vogel in 1911 waren verwerkt, hebben de Nederlandse ringers zich lange tijd stil gehouden. Weliswaar zijn in de tussentijd selectief ringgegevens gebruikt voor publicaties, maar een gedegen overzicht laat nog steeds op zich wachten. Daarom is het misschien niet zo gek dat vogelaars en andere lieden die vogels vangen maar vogels pesten vinden zich afvragen waar al dat gering goed voor is. Gelukkig verscheen ruim een jaar geleden een samenvatting van bijna vijftig jaar vogels ringen

op één enkele plek in de Noord-Hollandse duinen (Vinkenbaan Castricum 1960-2006, Levering & Keijl 2008) en die berg gegevens is nu opgevolgd.

Na meer dan vijftig jaar ringen en nog een paar jaartjes buffelen hebben Carlo van Seggelen en zijn vele Vlaamse collega's een schitterend boek geproduceerd. Jawel, Vlaamse collega's, want dit boek gaat over vogels die in Belgisch Limburg zijn geringd, een ruwweg vierkant gebied grenzend aan het zuidoosten van Noord-Brabant en de Nederlandse provincie Limburg. De dertig ringers in dit gebied zijn verenigd in een ringgroep maar ringden individueel. Wel zijn er gezamenlijke ringkampen gehouden om informatie uit te wisselen en aspirant-ringers te werven. De groep kreeg het voor elkaar om in deze periode ruim 700 000 vogels van een ring te voorzien. De gegevens zijn uitgewerkt in een kloek boekwerk, zeer fraai uitgevoerd in full-colour op A4-formaat. Het is gelardeerd met talloze kleurenfoto's, deels van vogels in de hand, deels van vangmiddelen en deels van vogels in het veld.

Het boek is opgedeeld in negen hoofdstukken. Het belangrijkste en omvangrijkste (107 pagina's) is hoofdstuk 7, de soortbesprekingen. Hierin worden – slechts – 25 soorten uitgebreid besproken. Deze geven volgens de auteurs "een doorsneebeeld van het soortenspectrum". Het zijn allemaal "soorten waarvan relatief veel exemplaren zijn geringd én waar veel over te vertellen valt". Achtereenvolgens komen aan bod Blauwe Reiger (82% van de geringde vogels waren nestjongen), Havik (67% jongen), Torenvalk (90%), Wulp (96%), Kokmeeuw (93%), Holenduif (91%), Kerkuil (91%), Gierzwaluw (78%), Draaihals, Veldleeuwerik, Boerenzwaluw, Roodborst, Blauwborst, Zanglijster, Koperwiek, Rietzanger, Kleine Karekiet, Zwartkop, Tjiftjaf (alle geen of <50% jongen), Bonte Vliegenvanger (88% jongen), Kuifmees (66%), Spreeuw, Keep, Sijs en Rietgors (idem). Het gemiddelde aantal pagina's is drie en varieert van slechts anderhalf (Draaihals) tot zeven (Kleine Karekiet), waarbij veelal een hele pagina

wordt ingenomen door een kaart met terugmeldingen. Per soort komen aan de orde herkomst en verblijf, vangmethode, aantallen in 1956-2008, seizoenspatroon, terugmeldingen en biometrie. Voor de meeste soorten wordt onder andere een doortrekgrafiek gegeven voor de periode 1 juli - 31 december, maar voor Tjiftjaf een voor het hele jaar en voor Bonte Vliegenvanger geen. Hoewel de auteurs aangeven dat zelfs tegenwoordig het nemen van maten nog niet tot de standaardhandelingen behoort (!), worden van de meeste soorten gemiddelde maten en soms gewichten gepresenteerd in een tabel. Sommige besprekingen geven nog extra informatie zoals afstanden en richtingen waarop vogels zijn teruggemeld (Havik, N=45; Kleine Karekiet, N=2259) en aantal jongen per nest (Torenvalk, 2108 jongen geringd).

De andere hoofdstukken zijn niet alleen maar omlijsting van hoofdstuk 7 maar zijn eveneens interessant om te lezen. Hoofdstuk 1 beschrijft in krap zes pagina's het fenomeen vogeltrek in algemene bewoordingen en suggereert daarmee dat het boek een grotere doelgroep wil aanspreken dan alleen ringers en andere vogelaars. Hoofdstuk 2, "Materiaal en methode", is eveneens summier: ruim twee pagina's en een kaart van het gebied. Mij lijkt dat, gezien de tijdsplanning en het grote aantal individueel werkende ringers, er meer te vertellen moet zijn over het bewerkte materiaal. Zo wordt met geen woord gerept over vangmethoden, gebruik van geluiden, vanginspanning, beschrijving van het werkgebied, enzovoorts. Om verwerking van de gegevens mogelijk te maken is het grootste deel van de alleen op papier aanwezige gegevens, maar liefst bijna 500 000 vangsten, ingevoerd. Jammer is dat bij de uitwerking geen enkele statistische toets is gebruikt omdat het materiaal te heterogeen zou zijn. Daar zijn sommige toetsen nu juist voor bedacht! Het is meer werk en vergt eventueel hulp van buitenaf, maar het had het geheel robuuster gemaakt en sommige evident loze conclusies overbodig gemaakt.

In hoofdstuk 3, "*Ringen van vogels*", worden onder andere de algemene doelen van ringonderzoek kort uit de doeken gedaan en worden de ringmaterialen geïntroduceerd. Enkele onderdelen van dit hoofdstuk zouden niet hebben misstaan in hoofdstuk 1 of 2. In hoofdstuk 4, "*Historische schets van het ringwerk in Noord-Limburg*" wordt beschreven 'hoe het begon' en een kort overzicht gegeven van de ringmethoden en de ontwikkelingen daarin. Ook komen in dit hoofdstuk (en niet in hoofdstuk 2) enkele opmerkingen langs over het gebruik van mistnetten en het afspeken van geluiden. Hoofdstuk 5, "*Geringde vogels 1956-2008*", bestaat voor het grootste deel uit tabellen met alle geringde vogels per pentade, opgedeeld naar nestjongen en volgroeide vogels. Vanwege die pentades zijn de tabellen zeer breed uitgepakt en zat er niet veel anders op dan ze 'liggend' af te drukken, waar ik persoonlijk niet van houd. Aardig om te zien is dat in de eerste pakweg vijftien jaar meer dan de helft van de geringde vogels nestjongen betrof. Uiteraard daalde dit aandeel met de introductie van de mistnetten in 1963, maar het is toch opmerkelijk, want met slag- en andere netten, die in Limburg eveneens in gebruik zijn, kunnen ook grote aantallen volgroeide vogels worden gevangen.

Hoofdstuk 6 behandelt de "*Teruggemelde vogels 1956-2008*". Van de meer dan 700 000 geringde vogels is in totaal is 0.99% teruggemeld (en niet 0.63% zoals vermeld). De 10 pagina's tabellen geven van alle 128 soorten de aantallen terugmeldingen gemelde vogels, helaas niet de percentages. Eveneens jammer is dat niet alle ringers hun gegevens op orde hebben, want vogels die door anderen in Limburg zijn teruggevangen en feitelijk ook een terugmelding representeren bleken helaas niet boven water te halen. De terugmeldomstandigheden zijn grafisch weergegeven: ca. 75% van de terugmeldingen betreffen controles door ringers in het grootste deel van Europa, maar in Zuid-Europa is dat slechts een derde en worden de meeste gemelde vogels "gedood door mensen". Nog verder zuidelijk,

in Afrika, loopt dit aandeel verder op tot bijna 60%.

Hoofdstuk 8 heet "*Opmerkelijke vangsten en terugmeldingen*" en geeft, naast een aantal zeldzaamheden, lokale zeldzaamheden of bijzondere vangsten (Zwarte Ooievaar in een mistnet; kruising Grote x Kleine Karekiet) eveneens interessante informatie, zoals fenogrammen (van 24 Waterrietzangers is de helft gevangen in september) of broedselgroottes van Klapkroeters. De nummering van de foto's in dit hoofdstuk is rommelig en lelijk en contrasteert met de zeer verzorgde vormgeving van de rest van het boek. Is de Grauwe Kiekendief op pagina 192 (en p. 21) overigens geen Blauwe? Opmerkelijk is dat ook asiëlvogels (bijvoorbeeld Rode Wouw) zijn geringd. In Nederland mag dat niet met een gewone ringvergunning.

In hoofdstuk 9 staan doortrekgrafieken van 40 soorten weergegeven zonder verdere informatie, alle van 1 juli tot en met 31 december. Hoewel ze ieder voor zich duidelijk genoeg zijn, blijft door het ontbreken van een inleidende tekst onduidelijk waarom grafieken van deze soorten wel en van een heleboel andere niet zijn afgebeeld. Aan de aantallen lijkt het niet te liggen en ik vermoed dat de andere soorten 'geen mooi beeld' gaven. Ik ben langdurig en met veel genoegen in de weer geweest om de doortrekpatronen (feitelijk vangstpatronen, zonder correctie voor vangspanning) van in Limburg te vergelijken met die in Castricum en dat leverde de volgende inzichten op: van zestien soorten komt de fenologie sterk overeen (bijvoorbeeld Draaihals, Zwartkop), negen soorten trekken duidelijk vroeger door in Limburg (bv. Merel, Vink) en elf soorten trekken er duidelijk later door (bv. Sprinkhaanzanger, Groenling). Van enkele soorten geven de vangsten in Limburg een veel fraaiër beeld, van andere is dat juist in Castricum het geval.

Het boek eindigt met een uitgebreide samenvatting in het Nederlands en het Engels, vreemd genoeg op een dunner en veel minder mooi soort papier. Pas hier, op pagina 225, lees ik dat het boek is op-

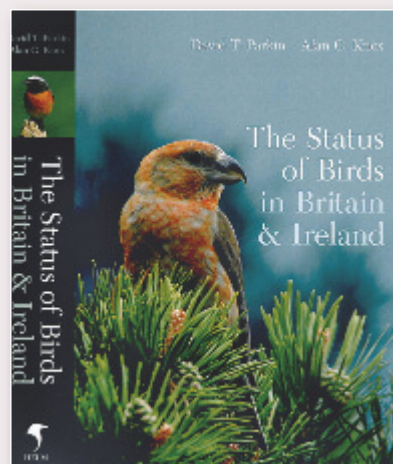
gedragen aan Hubert Lehaen, ringer sinds 1956 en initiatiefnemer van dit project, in 2006 voor de afronding ervan overleden. Waarom staat zo iets belangrijks niet voorin? Ook de literatuurlijst is op het dunner papier gedrukt, evenals een afscheidswoord van Hubert Lehaen.

Zoals al eerder gezegd worden in dit boek resultaten gepresenteerd die tot op heden niet beschikbaar waren. Daarom is het boek de moeite waard en de prijs is heel schappelijk. Natuurlijk had het nog 'meer' kunnen zijn (bv. leeftijdsverdeling, biometrie, gewichten), maar de voorzichtige pogingen tot samenwerking over de grens geven hoop voor de toekomst. Per slot is niemand te oud om te leren.

– Guido Keijl

The Status of Birds in Britain and Ireland.

D. Parkin & A. Knox 2009. C. Helm, Londen. ISBN: 978-14-0812-500-7. Hardekant, 412 blz. Prijs € 60,-.

De Britse Eilanden (Groot-Brittannië en Ierland) behoren op ornithologisch gebied tot de meest en best onderzochte landen ter wereld. Zo verschenen er onder meer twee broedvogelatlassen (in 1976 en 1993, momenteel wordt het veldwerk gedaan voor een derde), een wintervogelatlas (1986) en een fantastische trekvogelatlas (2002). Daar is, vooral de laatste jaren, een ware *hausse* aan uitstekende *county* avifauna's bijgekomen, die

de vogelwereld van een (groeïend) aantal graafschappen beschrijven. Ook zagen recent goed ontvangen avifauna's van Engeland (2005) en Schotland (2009) het daglicht. Daarnaast zijn er over dwaalgasten verscheidene boeken verschenen, waarvan de meest recente (*Rare birds, where and when* door Slack 2009) niet onbenoemd mag blijven. Een volledige avifauna voor geheel Groot-Brittannië en Ierland is echter alweer een tijd geleden. Dit boek is dan ook een update van de gelijknamige titel die in 1971 verscheen.

Het boek is een klassieke avifauna in die zin dat het voorkomen van alle (bijna 600) soorten, en al hun ondersoorten, die op de Britse Eilanden zijn vastgesteld wordt beschreven. Qua uitvoering is het, in tegenstelling tot enkele andere recent verschenen nationale avifauna's in Europa zoals die van Zwitserland (zie *Limosa* 81-2) en Nederland (Avifauna's deel 1 en 2), tamelijk saai. Alleen één van de inleidende hoofdstukken wordt verlevendigd met foto's.

In de 24 pagina's van het eerste deel van het boek worden geografie, klimaat, biotopen, heden en verleden van vogelstudie in de Britse Eilanden en taxonomie besproken. Dan volgt de bulk: de soortbesprekingen. Deze zijn onderverdeeld in

de thema's 'taxonomie', 'verspreiding' en 'status'. De nadruk ligt bij een aantal soorten op taxonomie, soms wordt hier meer aandacht aan besteed dan aan de eigenlijke status. Soms is daarentegen niet duidelijk waarom een taxonomische bespreking juist achterwege blijft. Het meest revolutionaire is echter de volgorde van de soorten. In de inleiding wordt nog vermeld dat het boek Voous (1977) volgt, maar dat er soms flink van wordt afgeweken. Dat is een understatement. Bij de niet-zangvogels komen de zwanen, ganzen en eenden en hoenderachtigen eerst (i.p.v. de duikers), maar dat is inmiddels wel algemeen geaccepteerd. Wanneer we echter bij de zangvogels aankomen verandert de zaak. Hier is de rangschikking van de families radicaal over de kop gegaan, en waarschijnlijk zal iedere lezer geregeld de inhoudsopgave moeten raadplegen om een bepaalde soort/familie te kunnen vinden. Taxonomische veranderingen houden de gemoederen al een tijdje bezig en op dit boek afgaande blijft dat nog wel even zo!

Als het gaat om verspreiding en status van vogelsoorten is iedere avifauna op het moment van verschijnen vaak al weer (enisgzins) achterhaald, en deze is daarop

geen uitzondering. Het lijkt alsof het boek een lange productietijd heeft gekend, waardoor ontwikkelingen die pakweg in de periode 2006-2008 hebben plaatsgevonden niet altijd zijn opgenomen. Ook is niet altijd duidelijk tot wanneer gegevens verwerkt zijn. Zo zijn bij de ene soort aanvullingen tot en met 2008 opgenomen, terwijl bij andere soorten (o.a. waterwild en steltlopers) de winter van 1998/99 als meest 'recente' informatie geldt.

Feitelijke foutjes kent het boek weinig, maar de winterstatus van Pontische Meeuw *Larus cacchianans* en Geelpootmeeuw *L. michahellis* zijn verwisseld en ook bij de taxonomische bespreking en status van de Izabelklauwier lijkt er iets fout te zijn gegaan. Maar in een boek als dit zijn dergelijke foutjes (hoewel te voorkomen) niet onverwacht. Desondanks is het een gedegen (maar: te dure) aanvulling op bestaande kennis, die vooral zijn weg zal vinden naar serieuze vogelaars die de (taxonomische) ontwikkelingen in Europa op de voet volgen en voor liefhebbers van de vogels van de Britse Eilanden die niet kunnen wachten op de volgende broedvogelatlas. – Gert Ottens

Themadag 'Weidevogels: tussen krimp en kramp', 23 oktober 2010

Nederland weidevogelland, toch? Nederland kent een groot enthousiasme en verantwoordelijkheid voor de weidevogels en hun bescherming. Toch lijkt de krimp van onze weidevogelpopulaties ondanks vele bescherming en beleidsinspanningen nog altijd niet te zijn omgebogen. Het is tijd voor een

blik in de toekomst. Welke inzichten verschaft onderzoek naar broedsucces en overleving van weidevogels? Op welke schaal moeten we denken en maatregelen nemen met het oog op het bestaan van stabiele populaties in de toekomst? En hoe zit het met de effectiviteit van de bescherming, beleid en habitatbeheer? Tijdens deze themadag zullen we in een ochtendgedeelte ingaan op de demografie en fenologie van broedende weidevogels. 's Middags staat recent onderzoek centraal dat handvatten moet geven voor een effectief weidevogelbeheer in de toekomst.

Deze studiedag wordt georganiseerd door Nederlandse Ornithologische Unie en het Biologysk Wurkferbân van de Fryske Akademy en zal plaatsvinden op zaterdag 23 oktober in het congres- en studiecentrum It Aljemint (Doelestraat 4-6) te Leeuwarden. De toegang is vrij.